

NA SENIOROCH ZÁLEZI A ICH PARTICIPÁCIA NA VEREJNOM ŽIVOTE

Ľubica Gálisová, prezidentka
Fóra pre pomoc starším

Názov podujatia: Odborná konferencia Participácia 2.0, 11. – 12. 8. 2022, Vodárenské múzeum, Bratislava

Názov projektu: Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky / Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianske

Tento projekt a toto podujatie sú financované z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu cez OP Efektívna verejná správa

FÓRUM PRE POMOC STARŠÍM

- ▣ Občianske združenie Fórum pre pomoc starším – národná sieť vznikla v roku 2000
- ▣ Svoju pozornosť zameriava predovšetkým na zlepšenie kvality a dôstojnosti ich života
- ▣ Od roku 2004 prevádzkuje Poradensko- informačné centrum
- ▣ V roku 2008 zriadená celoslovenská bezplatná telefonická Senior linka, ako jediná na Slovensku, ktorá monitoruje problémy a potreby seniorov
- ▣ Naša organizácia spolupracuje s Ministerstvami SR, Prezídium policajného zboru SR, Úradom komisára pre osoby so zdravotným postihnutím a inými organizáciami

SÚČASNÉ POSTAVENIE SENIOROV

- Postavenie a sociálny status seniorov v dnešnej spoločnosti je **veľmi nízky**.
- Seniorom sú pripisované negatívne osobnostné vlastnosti, nízke kompetencie, je ohrozovaná ich dôstojnosť, bezpečnosť a sloboda.
- Určitý stupeň **zlého zaobchádzania** so seniormi v ľudskej civilizácii vždy existoval, nutnosť odstránenia tohto nežiadúceho javu z dôvodu, že v súčasnosti tento problém narastá
- Zlé zaobchádzanie, zneužívanie a týranie seniorov je časté nielen na ulici, v obchode, na úradoch, ale aj v susedstve, rodinách, ústavoch sociálnej starostlivosti a zdravotníckych zariadeniach.

SÚČASNÉ POSTAVENIE SENIOROV

- ❑ Podľa OSN **každý šiesty senior** na svete je obeťou zlého zaobchádzania
- ❑ Najčastejšie dochádza k týraniu násiliu v rodinách
- ❑ V domovoch dôchodcov a zariadeniach poskytujúcich dlhodobé služby sa najmenej **dvaja z troch členov personálu** priznali, že počas uplynulého roku sa dopustili zlého zaobchádzania voči seniorom.
- ❑ Zlé zaobchádzanie so seniormi môže u nich vyvolať závažné fyzické traumy a mať dlhotrvajúce psychologické následky.

ZLÉ ZAOBCHÁDZANIE A ZNEUŽÍVANIE SENIOROV

- Podľa OSN s narastajúcim počtom ľudí vyššieho veku hrozí, že počet zneužívania a zlého zaobchádzania bude v priebehu nasledujúceho desaťročia narastať.
- **Zlé zaobchádzanie** voči ľuďom vyššieho veku je tak vážny problém, že sa ním zaoberá OSN a medzinárodné inštitúcie a je nutné prijať legislatívne a systémové opatrenia. Zlé zaobchádzanie a týranie spôsobuje fyzické zranenia alebo psychickú úzkosť a sklúčenosť osoby, ktorá sa stala obeťou.
- Zlé zaobchádzanie a týranie starších osôb má rôzne formy, medzi nimi aj:
 - **finančné zneužívanie seniora;**
 - **fyzické, psychologické či pohlavné násilie;**
 - **opustenie či zanedbanie vekovo staršieho človeka;**
 - **nedostatok úcty**

ZNEUŽÍVANIE SENIOROV A NEKALÉ PRAKTIKY NA SR

Podvodné praktiky na senioroch sú častým javom v spoločnosti:

- ❑ Podvodníci, snažiaci sa vylákať finančné úspory s ponukou pomoci pri predchádzaní alebo liečbe ochorenia **COVID-19**, či predaji rôznych ochranných pomôcok.
- ❑ Podvodníci telefonicky kontaktujú seniorov ako pracovníci krízového covidového centra, že ich príbuzný je v kritickom stave, je na pľúcnej ventilácii a pre záchranu života potrebuje očkovaciu vakcínu v sume niekoľko tisíc Eur, za ktorú je potrebné zaplatiť vopred na konkrétny účet v banke.

- Podvodníci seniorov okrádajú aj o finančné prostriedky, kedy seniори neváhajú a svoje úspory pošlú na účet podvodníkov, prípadne sú ovplyvnení príbehmi podvodníkov
- Seniори sú taktiež pod vplyvom médií, kedy informácie, ktoré sú im podsúvané ovplyvňujú ich psychiku, sú vystavení diskriminácii a prispieva k šíreniu ageistických stereotypov
- Najhoršie sú prípady, ktoré sa týkajú okrádania seniorov vlastnými príbuznými
- Situácia nás viedla k aktívnemu zapájaniu samotných seniorov do spolupráce, ktorí sa domáhajú svojich práv a spravodlivosti, zapájame ich do našich programov, ktoré organizujeme, s dôrazom na úspešnosť zvládania problémov brániť sa diskriminácii a presadzovať si svoje práva

MOŽNOSTI POMOCI SENIOROM – FÓRUM PRE POMOC STARŠÍM

- ❑ Fórum pre pomoc starším je **národná sieť**, ktorá sa zaoberá postavením, potrebami a problémami seniorov na SR, ochranou práv a vytvorením podmienok na zamedzenie diskriminácie, sociálneho vylúčenia starších a zabezpečenie kvality, dôstojného a plnohodnotného života.
- ❑ Sme jediná celoslovenská organizácia takéhoto druhu, ktorá sa zaoberá ochranou práv starších ľudí
- ❑ Uskutočnila niekoľko prieskumov, podľa posledného, až 80% respondentov potvrdilo, že zneužívanie seniorov je na SR veľmi vážnym problémom a stretli sa s ním osobne alebo vo svojom okolí.

MOŽNOSTI POMOCI SENIOROM – FÓRUM PRE POMOC STARŠÍM

- ▣ Fórum pre pomoc starším prevádzkuje aj **bezplatnú telefonickú Senior linku**, kde vieme poradiť, pomôcť a riešiť aj vážne problémy. Za rok 2021 bol celkový počet klientov 71 893, a za rok 2022 51120 klientov.
- ▣ Samozrejme, najdôležitejšou úlohou je pomáhať obetiam násilia, a občanom v rizikových a ťažkých životných situáciách.

- ▣ **Aktívne zapájame seniorov do našich programov proti ich zneužívaniu, zvyšujeme ich právne vedomie, gramotnosť a sebavedomie**
- ▣ **Organizujeme rôzne programy, kde seniori o problémoch diskutujú a definujú svoje problémy navrhujú riešenia na ich odstránenie**
- ▣ **Presadzujeme návrhy na zmenu zákonov, týkajúce sa hlavne dedičského konania v záujme seniorov a ochranu ich práv**
- ▣ **Prioritou je, aby spoločnosť nebola latentná voči seniorom a riešila problémy komplexne na základe spolupráce rôznych inštitúcií**

NA SENIOROCH ZÁLEŽÍ

SENIORI SÚ VEĽMI DÔLEŽITOU SÚČASŤOU NAŠEJ SPOLOČNOSTI, TREBA SI UVEDOMIŤ, ŽE ICH POČET RASTIE A ZOHRÁVAJÚ VÝZNAMNÚ ÚLOHU V RODINÁCH , VO SVOJOM OKOLÍ A V SPOLOČNOSTI.

- seniori nesmú byť pasívnymi občanmi a preto je dôležité že sami aktívne zapájajú do tejto činnosti
- seniori sa zaujímajú o verejný život a majú záujem zlepšenie postavenia seniorov v spoločnosti
- seniori tak vytvárajú priestor kedy, sú pripravení obhajovať vlastné práva, aby sa zlepšila kvalita života, rovnosť, a posilnenie ochrany ľudských práv starších ľudí
- významnou oblasťou je posilnenie medzigeneračnej spolupráce a využívanie skúsenosti , múdrosti, zručnosti starších ľudí, odovzdávanie životných a duchovných skúsenosti mladšej generácii

ĎAKUJEM ZA VAŠU POZORNOSŤ!

Fórum pre pomoc starším – národná sieť
Záhradnícka 24, 971 01 Prievidza
www.forumseniorov.sk
forumlubica@gmail.com